

Samenwerking in Stedelijke Transformaties

Effectief samenwerken is essentieel bij gebiedstransformaties. Dat begint met het kiezen van een passende samenwerkingsvorm. Inzichten uit zeven jaar programma Stedelijke Transformatie leveren vijf ingrediënten voor effectieve samenwerking op.

Fysieke ontmoeting

Onbekend maakt onbemind. Door elkaar regelmatig op te zoeken verbeter je vaak de contacten met professionals van samenwerkingspartners. Die goede contacten zijn nodig in de beginfase en zeker ook in later fasen van de gebiedstransformatie. Regelmatige ontmoeting zorgt voor vertrouwen tussen partijen. Besteed er ook aandacht aan bij personeelwisselingen, zo voorkom je dat de relaties die je met partners hebt opgebouwd afzwakken.

Transparante belangen en gedeelde waarden

Bepaal zo vroeg mogelijk de ambities mét je samenwerkingspartners. Buig eigenbelang om naar gemeenschappelijke waarden. Zorg dat je het eens bent over het hoofddoel. Dan betekent niet dat je lastige kwesties als risico's en geld moet vermijden. Inzicht in de gedeelde belangen voorkomt conflict over elke kostenpost of meevaller.

Taal en relaties

Partijen spreken vaak een andere taal en kennen elkaars bedrijfsvoering vaak onvoldoende. Elkaars taal leren spreken maakt constructieve dialoog mogelijk en relaties gelijkwaardiger. Het maakt feedback uitwisselen en elkaar aan afspraken houden makkelijker. Dat is nodig om te kunnen omgaan met veranderende omstandigheden.

Heldere afspraken

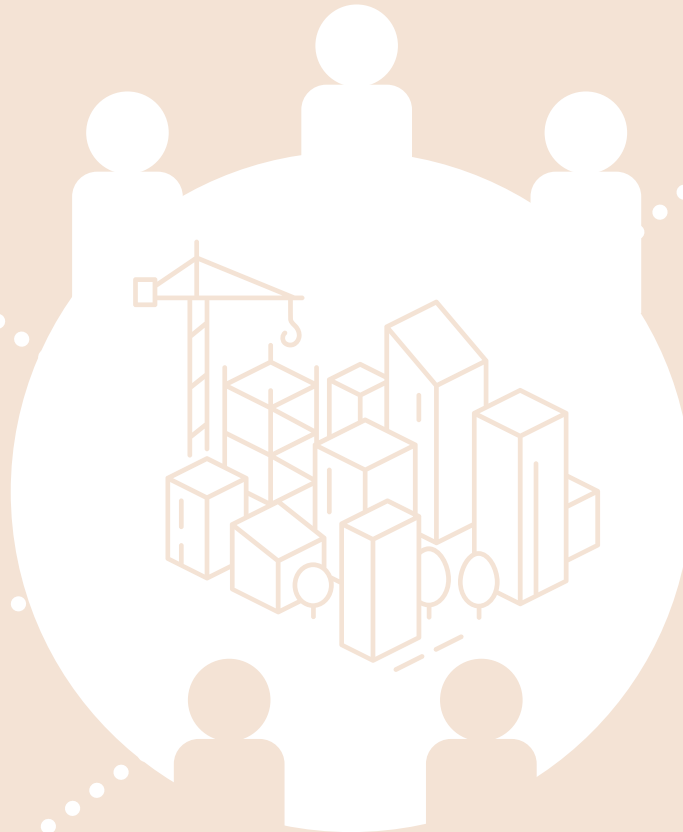

Houd bij het maken van afspraken altijd het gezamenlijk doel en belangen voor ogen. Afspraken helpen het team om daar te komen. Goede afspraken, zoals over bandbreedtes of minimum eisen, laten ruimte over voor flexibiliteit.

Aansturing

Betrokken partijen richting geven, bijhouden en aan afspraken houden vraagt om [een mix van harde en zachte instrumenten](#). Naast inhoud stellen deze ook gevoel en relaties centraal. Een onafhankelijke procesmanager, met eventueel een supervisie- of stuurgroep waarin alle organisaties en dus expertise vertegenwoordigd zijn, zal de samenwerking ten goede komen.

Geleerde lessen

**Stedelijke
Transformatie**
Meer ruimte voor wonen

Geleerde lessen

Fysieke ontmoeting

"Een vaste vergaderdag op locatie, en de verschillende gezamenlijke excursies, helpen ons om elkaar te blijven zien."

"We vieren onze successen om het enthousiasme warm te houden."

"Teambuilding en ontmoeting zijn geen details: de ontspannen houding die dit oplevert, zorgt voor veel vertrouwen."

Transparante belangen en gedeelde waarden

"Verschillen in belangen blijken geen probleem, zolang we erover bleven praten."

"We moeten realistisch zijn in het stapelen van ambities. We gunnen elkaar veel en laten sommige wensen los om verder te komen."

"Het afstemmen van plannen op onze diverse waarden is intensief groepswork, maar levert een hoge opbrengst op."

Taal en relaties

"Taal is de lijm in onze samenwerking. Het vraagt gelijkwaardig en waarderend met en over elkaar praten."

"Vertrouwen blijkt keer op keer belangrijk, net als groepsrelaties en samenstelling van het team."

"We spreken met elkaar in termen van wat ieder kan winnen. Voor zulk mutual gain-denken moet je dezelfde taal spreken om elkaar te begrijpen en waarderen."

Heldere afspraken

"We kunnen niet voorspellen hoe de wereld zal veranderen. De flexibiliteit van het plan is onmisbaar in ons lange traject."

"We proberen alles aan de start te ondervangen. Maar wat blijkt: samen kun je afspraken altijd wijzigen, zolang je het doel scherp hebt."

Aansturing

"Een procesbegeleider aanstellen voelt als een teleurstelling. Maar het is juist géén nederlaag: zij zorgt ervoor dat iedereen de juiste rol pakte en dat iedereen bij de les blijft."

Meer lezen?

Neprom en Aedes schreven over leidende principes bij samenwerking tussen corporaties en ontwikkelaars:

[lees meer](#)

Meer weten over positieve prikkels tot samenwerken?

[Lees meer](#)

Deze factsheet is gebaseerd op praktijkvoorbeelden en publicaties uit het programma Stedelijke Transformaties tussen 2018 en 2024. Meer hierover vind je op onze website www.stedelijketransformatie.nl.

Zoek je naar een passend samenwerkingsmodel?

Lees dan de [Reiswijzer gebiedsontwikkeling](#) (2019). Daarin komen samenwerkingsvormen aan bod zoals de traditionele publieke grondexploitatie, het bouwclaimmodel, de publiek-private joint venture, stedelijke kavelruil of Developing Apart Together (DAT).

Naast "harde" juridische entiteiten zijn ook meer flexibele samenwerkingsverbanden mogelijk, zoals [allianties](#).